

NGOẠI NGỮ VỚI BẢN NGỮ

TIẾNG ANH PIDGIN VÀ TIẾNG ANH CREOLE: SỰ HÌNH THÀNH VÀ NHỮNG ĐẶC TRƯNG

PHAN VĂN QUẾ*

TÓM TẮT: Sự tiếp xúc giữa tiếng Anh với các ngôn ngữ bản địa châu Phi, châu Á trong giai đoạn mở rộng thuộc địa và buôn bán nô lệ ở thế kỉ 17-20 đã tạo nên rất nhiều các ngôn ngữ lai tạp được gọi là tiếng Anh Pidgin và tiếng Anh Creole. Bài viết này đề cập đến sự hình thành và một số đặc trưng của các ngôn ngữ đó qua một số công trình của các tác giả đã công bố.

TỪ KHÓA: Biến thể; ngôn ngữ bố mẹ; ngôn ngữ nổi trội; tiếng Anh Pidgin; tiếng Anh Creole.

NHẬN BÀI: 12/11/2020.

BIÊN TẬP-CHỈNH SỬA-DUYỆT ĐĂNG: 6/1/2021

1. Mở đầu

Từ một ngôn ngữ với một số lượng người sử dụng ban đầu khá khiêm tốn vào khoảng 5 đến 7 triệu người ở vùng quần đảo Anh (British Isles) nhưng chỉ sau khoảng 400 năm từ khoảng đầu thế kỉ 17 trở đi đến nay tiếng Anh đã được sử dụng trên hầu hết các quốc gia, vùng lãnh thổ và số lượng người sử dụng đã lên tới hàng tỷ. Sự mở rộng về mặt địa lí, sự tiếp xúc với các ngôn ngữ và các nền văn hóa khác nhau cũng như sự đa dạng của những người sử dụng đã tạo nên rất nhiều các biến thể (varieties) tiếng Anh như tiếng Anh Mỹ, tiếng Anh Úc, tiếng Anh Canada, tiếng Anh Tân Tây Lan, tiếng Anh-Án, tiếng Anh Singapore, tiếng Anh Nam Phi, tiếng Anh Nigeria, v.v.

Ngoài những biến thể này ra, sự tiếp xúc giữa tiếng Anh với những ngôn ngữ bản địa ở châu Phi, hay châu Á và các vùng khác nhau trong quá trình mở rộng, thiết lập thuộc địa, đặc biệt là quá trình buôn bán và bóc lột nô lệ vào những thế kỉ 17-20 đã hình thành nên rất nhiều các ngôn ngữ với mục đích giao tiếp đơn giản, phục vụ cho việc trao đổi hoặc buôn bán. Những ngôn ngữ này được gọi là tiếng Anh Pidgin (Pidgin English; tạm dịch: “tiếng Anh lai” hay “tiếng Anh bồi”) và sau một thời gian ngôn ngữ này dần dần trở thành tiếng nói chính thức của các thế hệ con cháu sau này và đến giai đoạn đó, tiếng Anh Pidgin được gọi là tiếng Anh Creole (Creole English).

Trước khi bàn về tiếng Anh Pidgin và tiếng Anh Creole, chúng tôi muốn nói rõ thêm Pidgin và Creole là gì? Sự khác nhau giữa chúng và có những loại Pidgin và Creole gì?

Pidgin là một ngôn ngữ được hình thành từ sự tiếp xúc của những cộng đồng không nói cùng một ngôn ngữ chủ yếu dùng để nói chuyện, trao đổi buôn bán... và sau vài thế hệ sử dụng, ngôn ngữ Pidgin này phát triển và trở thành ngôn ngữ thứ nhất - ngôn ngữ mẹ đẻ cho con em của những cộng đồng đã sử dụng ngôn ngữ Pidgin đó và đến giai đoạn này khi đã có người sử dụng là ngôn ngữ mẹ đẻ thì các Pidgin đó được gọi là Creole [tổng hợp từ: “Oxford Advanced Learner’s Dictionary”, “The Cambridge Encyclopedia of English Language” (2003) của David Crystal và các học giả khác như: Andy Kirkpatrick (World Englishes, 2007), Jennifer Jenkins (Global Englishes, 2015) và Nicola Galloway & Health Rose (Introducing Global Englishes, 2015). Có thể nói, Pidgin hay Creole không chỉ một ngôn ngữ cụ thể nào mà người ta căn cứ vào những ngôn ngữ mà nó dựa vào để hình thành và phát triển (ngôn ngữ bố mẹ) để gọi tên.

Trong quá trình mở rộng thuộc địa, buôn bán và bóc lột nô lệ của các đế chế và thực dân châu Âu, sự tiếp xúc giữa những người da trắng châu Âu và những người bản xứ, nô lệ da đen ở châu Phi hay châu Á đã hình thành nên rất nhiều các ngôn ngữ Pidgin và Creole. Một trong những ngôn ngữ bố mẹ của chúng thường là một ngôn ngữ châu Âu như tiếng Pháp, tiếng Anh, tiếng Tây Ban Nha, tiếng Hà Lan, tiếng Bồ Đào Nha... và một ngôn ngữ của những người bản xứ, những người nô lệ. Thông thường một ngôn ngữ được coi là “thượng đẳng, nổi trội” hơn như ngôn ngữ châu Âu sẽ cung cấp cơ bản vốn từ vựng, còn ngôn ngữ “yếu thế” hơn của những người bản địa và nô lệ thường cung cấp hệ thống cấu trúc ngữ pháp, và tên gọi của các Pidgin hay Creole được đặt theo ngôn ngữ nổi trội hơn - Đó là các ngôn ngữ châu Âu. Do vậy chúng ta có nhiều loại Pidgin và Creole như tiếng Anh Pidgin,

* PGS.TS; Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội; Email: phanvanque52@gmail.com

tiếng Anh Creole hay tiếng Pháp, tiếng Bồ Đào Nha, tiếng Tây Ban Nha, tiếng Hà Lan Pidgin/Creole. Như vậy có thể hiểu Pidgin và Creole là hai giai đoạn phát triển của các ngôn ngữ này, từ hình thức sơ khai chủ yếu dùng để giao tiếp thông thường giữa những người không cùng ngôn ngữ trở thành ngôn ngữ mẹ đẻ của những thế hệ tiếp theo.

2. Sự hình thành và những đặc trưng của tiếng Anh Pidgin và tiếng Anh Creole

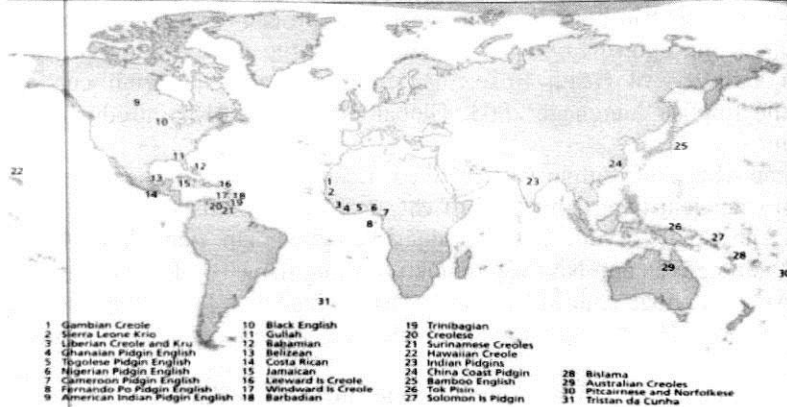
Sự mở rộng và phát triển của tiếng Anh ra phạm vi toàn cầu được thực hiện qua các giai đoạn và sự kiện khác nhau. Các nhà nghiên cứu có cách nhìn khác nhau về vấn đề này. Tuy vậy để giải thích cho sự hình thành và phát triển các tiếng Anh Pidgin và tiến tới là Creole, một trong những kênh để tạo nên những ngôn ngữ này là chế độ chiếm hữu nô lệ (slavery) thông qua việc buôn bán và bóc lột nô lệ của thực dân Anh. [Nicola Galloway and Heath Rose, 2015, tr.10].

Theo David Crystal (English as a Global Language, 2005, tr.39-40) vào khoảng đầu thế kỉ 17, các con tàu xuất phát từ châu Âu thường đến các bờ biển vùng Tây Phi và họ thường đổi các hàng hóa rẻ tiền để lấy những nô lệ da đen rồi chở đến vùng Caribe và dọc bờ biển Mỹ để đổi lấy đường, rượu Rum... rồi trở về Anh và sau đó lại tiếp tục những cuộc hành trình trao đổi và buôn bán nô lệ như vậy. Hai mươi nô lệ đầu tiên được chở trên một con tàu Hà Lan đến Virginia năm 1619. Đến cuộc Cách mạng Mỹ năm 1776 số lượng nô lệ được đưa sang khu vực này là khoảng nửa triệu và đến thời kì xóa bỏ chế độ nô lệ vào cuối cuộc nội chiến ở Mỹ năm 1865 thì con số này đã lên tới 4 triệu người.

Chính sách của những người buôn bán nô lệ là đưa những người có nguồn gốc, ngôn ngữ khác nhau lên cùng những chuyên tàu để ngăn ngừa sự bần bạc thống nhất nổi loạn hoặc chạy trốn. Kết quả là sự xuất hiện của những dạng ngôn ngữ Pidgin sơ khai trên cơ sở kết hợp giữa tiếng Anh của những thủy thủ và ngôn ngữ của những người nô lệ. Khi đến vùng Caribe, những loại tiếng Anh Pidgin đó tiếp tục được sử dụng ở các đồn điền giữa những nô lệ và các ông chủ đất da trắng, đồng thời được sử dụng giữa những cộng đồng người nô lệ da đen. Khi con cái của họ sinh ra tiếp xúc dần dần với các loại tiếng Anh Pidgin này và sau một vài thế hệ nó đã trở thành ngôn ngữ mẹ đẻ và phát triển đến một hình thức hoàn chỉnh hơn cả về vốn từ vựng và các quy tắc cú pháp và được gọi là tiếng Anh Creole.

Như vậy, có thể hiểu được rằng, Pidgin hay Creole là hai giai đoạn phát triển của một ngôn ngữ được hình thành từ sự tiếp xúc giữa những cộng đồng không nói cùng ngôn ngữ và sau một quá trình nhất định trở thành ngôn ngữ mẹ đẻ của những thế hệ tiếp theo.

Việc buôn bán và bóc lột nô lệ diễn ra trong một khoảng thời gian dài hàng nhiều thế kỉ trên một không gian rộng lớn, do vậy các loại tiếng Anh Pidgin và tiếng Anh Creole được hình thành và phát triển rất đa dạng. Nhưng theo từ điển bách khoa về tiếng Anh (Cambridge Encyclopedia of the English Language) thì các loại tiếng Anh này hiện nay tập trung ở ba vùng: thứ nhất là Tây Phi, thứ hai là vùng Caribe và thứ ba ở Tây Thái Bình Dương. Bản đồ dưới đây thể hiện tên gọi của các loại tiếng Anh Pidgin và Creole đồng thời sự phân bố về mặt địa lí của những ngôn ngữ này.

Nguồn *The Cambridge Encyclopedia of English Language, Second Edition, David Crystal, 2003*

3. Một số đặc trưng của tiếng Anh Pidgin và Creole

Theo Jenifer Jenkin (Global Englishes, 2015, tr.37), Pidgin xuất hiện trước tiên là để đáp ứng nhu cầu giao tiếp ở phạm vi hạn hẹp giữa những người không nói cùng ngôn ngữ, là kết quả của sự mở rộng châu Âu tới châu Phi, châu Á trong thời kì thuộc địa, và Pidgin cũng là kết quả của sự tiếp xúc giữa những người nói một ngôn ngữ châu Âu thượng đẳng với những người nói các ngôn ngữ hạ đẳng ở châu Phi, châu Á. Còn Creole hình thành và xuất hiện khi con cháu của những người nói tiếng Anh Pidgin sử dụng ngôn ngữ đó không chỉ phục vụ nhu cầu giao tiếp, mà còn có chức năng là ngôn ngữ thứ nhất - ngôn ngữ mẹ đẻ. Nói một cách khác, đến giai đoạn này, Creole được phát triển từ Pidgin nhưng là ngôn ngữ có người bản ngữ. Những vốn liếng từ vựng, hay cấu trúc ngữ pháp đơn giản lúc đầu ở thời kì của một ngôn ngữ Pidgin chính là xuất phát điểm để hình thành một ngôn ngữ Creole sau này và trở thành ngôn ngữ thứ nhất, hay ngôn ngữ mẹ đẻ của các thế hệ tiếp theo. Khi trở thành ngôn ngữ thứ nhất hệ thống từ vựng được mở rộng, các quy tắc về cú pháp được phát triển phức tạp hơn dần dần nó có khả năng diễn đạt được toàn bộ trải nghiệm của những người sử dụng ngôn ngữ này là tiếng mẹ đẻ. Vì được coi là hai giai đoạn phát triển của một ngôn ngữ, do vậy trong nhiều trường hợp khi nói về đặc trưng của Pidgin và Creole, người ta thường gộp chung vào một mục, hoặc dùng thay thế cho nhau.

Ngôn ngữ Pidgin hay Creole được hình thành và phát triển do hiện tượng lai tạp giữa hai ngôn ngữ bằng cách vừa dùng ngôn ngữ này vừa dùng ngôn ngữ kia để giao tiếp. Tiền đề cho sự hình thành này chính là sự tồn tại vốn có của các ngôn ngữ mà theo McLIntype (2009) được Nicolla Galloway và Heath Rose dẫn lại trong "Introducing Global Englishes, tr.41) gọi là Superstrate language (tạm dịch là ngôn ngữ bố mẹ mặc định, như tiếng Anh, Pháp...) và Substrate language (tạm dịch là ngôn ngữ bố mẹ nguồn gốc địa phương) như các ngôn ngữ châu Phi. Thông thường (theo Andy Kirk Patrick 2007, tr.13) một ngôn ngữ cung cấp cơ bản về từ vựng, còn ngôn ngữ kia cung cấp cấu trúc cú pháp hình thành nên một Pidgin hay Creole. Quá trình phát triển từ một Pidgin tới Creole có thể xảy ra trong một thế hệ nhưng cũng có khi kéo dài qua nhiều thế hệ. Trong nhiều trường hợp từ các biệt ngữ (jargon) sử dụng ban đầu để giao tiếp có thể trở thành các ngôn ngữ Creole như trường hợp tiếng Anh Creole ở Hawaii, hoặc phải trải qua giai đoạn phát triển của các pidgins ổn định rồi trở thành Creole như trường hợp ngôn ngữ Torres Straits Broken (một ngôn ngữ Creole có nguồn gốc từ tiếng Anh, sử dụng ở một số quần đảo eo biển Torres, Bắc Cape York và Tây Nam Papua) hoặc phức tạp hơn nữa từ các biệt ngữ phát triển thành các pidgin ổn định rồi tới các pidgin mở rộng và cuối cùng là Creole như trường hợp New Guinea Tok Pisin (một ngôn ngữ được hình thành trên cơ sở tiếng Anh ở Papua New Guinea- là ngôn ngữ chính thức của nước này có khoảng 5-6 triệu người sử dụng) - (dẫn lại theo Introducing Global World Englishes, tr.37).

Tuy được sử dụng ở nhiều quốc gia, khu vực khác nhau, cùng với sự tiến triển trong nội tại các ngôn ngữ đó và đặc biệt là sự khác biệt về chức năng xã hội của các ngôn ngữ đó - có thể chỉ là ngôn ngữ phục vụ giao tiếp cơ bản hoặc là ngôn ngữ mẹ đẻ thì các tiếng Anh Pidgin và Creole đều có chung một số đặc trưng ngôn ngữ cơ bản. Những đặc trưng này đã được David Crystal, Jennifer Jenkins, Nicola Galloway và Heath Rose...dẫn ra trong các công trình của mình (Cambridge Encyclopedia of the English Language 2003, Global Englishes 2015, Introducing Global Englishes 2015). Cụ thể như sau:

Về ngữ âm các tiếng Anh Pidgin và Creole có ít các âm hơn so với các tiếng Anh chuẩn khác. Tiếng Tok Pisin (một loại tiếng Anh Pidgin) chỉ có 5 nguyên âm /ʌ, e, i, ɔ, u/ trong khi đó những người nói tiếng Anh Creole ở vùng Caribbean dùng 12 nguyên âm, tiếng Anh-Mỹ có 17 âm và tiếng Anh chuẩn có 20 âm nguyên âm. Như vậy một âm /i/ trong tiếng Tok Pisin tương ứng với 2 âm /i/ và /i:/ trong tiếng Anh-Anh hoặc Anh-Mỹ và âm /ɔ:/ trong tiếng Tok Pisin cũng tương ứng 2 âm /ɔ:/ và /ə:/ trong tiếng Anh-Anh. Họ thường không phân biệt các cặp phụ âm / t / và /θ/ hay / t / và /θ/ hoặc / ð /; / θ /...

Về ngữ pháp, các ngôn ngữ này ít sử dụng biến tố (inflection), danh từ không có yếu tố biểu thị số nhiều (two book), đại từ không phân biệt chủ cách/ tân cách (She see he come), động từ không chia ở

ngôi thứ ba số ít (She sing in de choir) và dùng đuôi “ed” cho các động từ bất quy tắc (throw → throwed, trong tiếng Anh chuẩn là threw). Trong nhiều trường hợp, động từ ở dạng cơ bản được dùng chỉ quá khứ (Mary go last week), hoặc dùng “did” hay “done” trước các động từ để chỉ quá khứ (She did know she name), (I just done tell you) và “no” được đặt trước động từ để thể hiện sự phủ định (They no want it now).

Về từ vựng thì cơ bản các Pidgin lấy từ ngôn ngữ trội hơn (dominant language) là tiếng Anh và theo Jennifer Jenkin các quy tắc tạo từ hoặc sử dụng từ trong giai đoạn đầu đều rất đơn giản, đặc biệt sự lặp âm (redublication) có vai trò nhất định trong tạo từ. Ví dụ:

Tok nghĩa là talk. Khi nói *Tok tok* có nghĩa là “chatter”

Look nghĩa là Look. Khi nói *Look look* có nghĩa là “stare”

Tất nhiên trong quá trình phát triển từ Pidgin đến Creole có nhiều sự thay đổi. Theo Jennifer Jenkin (Global Englishes, tr.87) đó là: 1/Những người sử dụng ngôn ngữ này dần dần nói nhanh hơn, bắt đầu sử dụng quá trình đồng hóa và rút gọn âm; 2/Vốn từ vựng được mở rộng với sự sử dụng một số hậu tố và vay mượn một số thuật ngữ kĩ thuật từ tiếng Anh chuẩn; 3/Hệ thống thời (tense) của động từ được phát triển; 4/Các câu phức hợp dần được hình thành.

Nhưng dưới cái nhìn của số đông, đặc biệt là những người không nằm trong giới ngôn ngữ, gần đây họ vẫn coi những ngôn ngữ Pidgin hay Creole là những ngôn ngữ hạ đẳng và thậm chí không phải là ngôn ngữ. Tuy nhiên, trong những năm cuối của thế kỉ 20, các nhà khoa học chuyên về lĩnh vực “đặc thù ngôn ngữ thứ hai” bắt đầu nhận ra những điều có thể quan tâm thông qua sự hình thành và phát triển các ngôn ngữ Pidgin và Creole. Trong quá trình tiến triển các ngôn ngữ Pidgin mở rộng (extended Pidgin) tức là ngôn ngữ đã trải qua giai đoạn sơ khai trở thành các ngôn ngữ Creole, chúng được sử dụng trong rất nhiều các chức năng xã hội, vượt qua những mục đích ban đầu là giao tiếp cơ bản. Chúng được dùng trong văn học, giáo dục, phương tiện thông tin đại chúng, quảng cáo, kinh thánh, v.v. Như vậy chúng ta có thể thấy Pidgin hay Creole có khả năng diễn đạt tất cả nhu cầu cần trao đổi của những người sử dụng chúng (Jennifer Jenkin, tr.87).

Chúng ta có thể tham khảo thêm một số đặc trưng của tiếng Anh Pidgin và Creole dưới đây:

SOME GRAMMATICAL FEATURES

Although Carnival revellers in Jamaica and London have different accents and use different vocabulary, they are firmly linked by a core of common grammar. The grammatical features which distinguish Caribbean creoles from each other are few, and unlikely to interfere with intelligibility – or at least, no more than we might expect to find between regional dialects anywhere. The following sentence from Jamaican Creole looks very similar when it is ‘translated’ into Guyana Creole (after L. Todd, 1984a).

Standard English
He used to go to school every day last year, now sometimes he goes and sometimes he doesn't go.
Jamaican Creole
Him go a school every day last year, now sometime him go, sometime him no go.

Guyana Creole
Him a go a school every day last year, now sometime him a go, sometime him naa go.

The following features of creole grammar will therefore be observed in many varieties, though the similarities may sometimes be obscured by regional variations in pronunciation, or (in written form) by different systems of spelling (p. 348). The exact form taken by the various grammatical particles can also vary a great deal. In the following examples, a slightly modified Standard English spelling is used, to permit a clearer focus on the grammatical issues.

Syntax

- There is no concord between subject and verb in the present tense: *She sing in de choir*.
- There are no forms of be as copula or auxiliary.

Dem ready. She a nice person

- Serial verbs are commonly used: *Take it go. He talk say you stupid. Dem go try get it*

- A verb may be brought to the front of a sentence for emphasis – a common feature of West African languages: *A talk Mary talk make she trouble* (‘Mary talks too much and that makes trouble for her’)

- Passive constructions are avoided: *De grass cut* (= ‘has been cut’), *Dis record play a lot* (= ‘is played a lot’)

- Adjectives are routinely used in adverbial function: *I like it good, She sing real soft*. The use of the -ly ending is rare

Nouns

- Nouns often do not use -s to mark a plural: *two book, dem creature*.

- Particles may be used to mark plurality: *The rabbit dem eat it all, George dem went* (= ‘George and his gang went’)

- Possession can be expressed by juxtaposing the noun phrases (*dat man house*) with no ‘apostrophe s’, or (in Caribbean creoles) by adding a *fi* particle: *De coat a fi me* (‘the coat is mine’)

Pronouns

- No case distinctions are used in pronouns: *She see he come, take he coat, and go, Carry dat book to she teacher*

- Several pronouns have alternative forms, such as (for *I*) *mi* and *a*, (for *he*) *im* and *i*, (for *you* plural) *yu* and *unu*, and (for *they*) *de* and *dem*

- In some varieties (such as Gullah and West African Pidgins) male and female third person pronouns are not distinguished: *so one day Partridge take her head an’ stick he head unduh he wing*

- In Rastafarian speech, *I* is considered a syllable of special, mystical significance, and often appears in unusual contexts, as in West Indian poet Dennis

Scott’s line ‘Seals every I away from light’ (*More Poem*, 1982), where there is a play on words between *I* and *eye*.

Verbs

- Past tenses are expressed using the base form without an ending: *Mary go last week*

- *Did* is often used as a past tense marker with stative verbs: *He did know she name*

- Particles such as *da*, *di*, or *a* are used to mark continuous actions: *David a go* (‘David is going’), *She do work now* (‘She’s working now’). In much US Black English the particle is *be*: *Sometime dey be goin’ to see her*

- Completed action is expressed by *done*: *I just done tell dem, We be done washed all dose cars soon*.

- A verb is negated by inserting a no particle: *They no want it now. Multiple negation* (p. 194) is used for emphasis: *Ain’t nobody found no money in no box*

- Auxiliary *do* is not used along with a question word: *How they get that?, Why you hit him?*

- Past tense can be expressed using *been* or a variant form: *We been see him* (= ‘we saw him’). This kind of construction is less common in UK West Indian Creole, where *been* tends to be replaced by *did* or *was*.

In addition, creoles are noted for their readiness to create new words using affixes (no *jakifying*) and through conversion (p. 129). *All dis murder and kill mus’ stop*. Reduplicated forms are common: *picky-picky* (‘choosy’), one one (‘all alone’), *mess mess* (‘wet and sloppy’). There may also be doubling of grammatical items: *only but, or either, dis here, an’ plus*, as well as in such constructions as *Bill he gone*. Repetition is frequently an important rhetorical effect: *They jus’ eat eat eat, An’ it go far far far before we stop it*.

Nguồn: *Cambridge Encyclopedia of English Language, Second Edition, David Crystal, 2003*

4. Thay lời kết

Với vai trò không thể phủ nhận là một ngôn ngữ toàn cầu, tiếng Anh ngày càng có vị thế và có ảnh hưởng trên phạm vi quốc tế; Tiếng Anh-Anh và những biến thể của chúng như tiếng Anh Bắc Mỹ, tiếng Anh-Úc, tiếng Anh-Ấn, tiếng Anh-Nam Phi... luôn luôn là những đề tài cho các nhà nghiên cứu ngôn ngữ bàn về vị trí cũng như những đặc trưng khác biệt của chúng.

Ngoài những biến thể trên, còn có các loại tiếng Anh Pidgin và tiếng Anh Creole, những ngôn ngữ được hình thành trên sự pha trộn của tiếng Anh và các ngôn ngữ bản địa khác và chúng được sử dụng rộng rãi trên một số khu vực như Tây Phi, Caribbean, hay châu Đại Dương. Mặc dù có sự nhìn nhận khác nhau về những ngôn ngữ này, nhưng phải thừa nhận vai trò của tiếng Anh trong việc hình thành và phát triển những ngôn ngữ mới, đáp ứng nhu cầu giao tiếp, sử dụng ở phạm vi và giai đoạn nhất định là rất lớn. Các đặc trưng của những ngôn ngữ có nguồn gốc từ tiếng Anh (English Based Pidgin/ Creole) cũng là những đề tài rất thú vị cho những người giảng dạy và nghiên cứu tiếng Anh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Andy Kirk Patrick (2007), *World Englishes*, Cambridge University Press.
2. David Crystal (2003), *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*, Second Edition Cambridge University Press.
3. David Crystal (2005), *English as a Global Language* Cambridge University Press.
4. Jennier Jenkin (2015), *Global Englishes*. Routledge, London and NewYork.
5. Nicola Galloway and Heath Rose (2015), *Introducing Global Languages*. Routledge, London and NewYork.

Pidgin and Creole English: formation and features

Abstract: The contact between English and the local languages in Africa and Asia during the colonial expansion and slave trade (C. 17-20) had resulted the birth of many languages.

We call them Pidgin and Creole English. This article deals with the formation and some features of those languages as identified in some recently published works.

Key words: Variety; parent language; prominent language; Creole English; Pidgin English.